

Liite Bilaga 1 – Sivistysvaliokunnan vastaus aloitteeseen Puistoruokailun aloittamisesta Sipoossa kesällä 2021

Aloite Puistoruokailun aloittamisesta Sipoossa kesällä 2021 - Vihreiden ja Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmät/ Motion om att börja servera parklunch i Sibbo sommaren 2021 – De gröna och Socialdemokratiska fullmäktigegruppen

Valtuustoaloitteen sisältö, 15.6.2020

PUISTORUOKAILUN ALOITTAMINEN SIPOOSSA KESÄLLÄ 2021

Vihreät ja Sosialidemokraatit esittävät, että Sipoossa järjestetään maksuton puistoruokailu alle 16-vuotiaille lapsille ja nuorille kesällä 2021 ja siitä eteenpäin. Puistoruokaa tarjottaisi sekä Nikkilässä että Söderkullassa. Ensimmäisen vuoden jälkeen kulut ja vaikutukset arvioidaan. Kulut huomioidaan vuoden 2021 talousarviossa.

Maksutonta puistoruokaa tarjotaan jo useissa kunnissa Suomessa, esimerkiksi Uudellamaalla ainakin Tuusulassa, Porvoossa, Keravalla, Vantaalla ja Helsingissä. Puistoruokailu tukee lasten ja nuorten asemaa ja tarjoaa yhteisöllistä toimintaa koulujen loma-aikoina. Puistoruokailu on sosiaalinen tapahtuma, jossa lapset ja nuoret tapaavat kavereita ja luovat uusia kontakteja.

Monissa perheissä on tilanne, jossa lapset joutuvat odottamaan lämmintä ruokaa siihen saakka, kunnes vanhemmat tulevat töistä iltapäivällä. Monilla kuntaan muuttaneilla perheillä ei ole turvaverkkoja, joten lapset saattavat viettää paljon aikaa yksin. Maksuttomalla puistoruokailulla voidaan ennaltaehkäistä lasten ja nuorten kokemaa yksinäisyyttä sekä varmistaa, että lapset saavat terveellisen aterian myös kesäloma-aikana. Puistoruokailu vähentää eriarvoisuutta, sillä perheiden lähtökohdat ja taloudelliset tilanteet ovat erilaisia.

Esimerkiksi Keravalla puistoruokailun kustannukset ovat n. 10 000 euroa/kesä, ja lapset tuovat mukanaan omat aterimet, lautaset ja juomat. Järjestämiseen voidaan ottaa mukaan myös kolmannen sektorin toimijoita.

Sipoon kunnan kasvaessa ja kasvun painottuessa erityisesti lapsiperheisiin, kasvaa myös palveluiden tarve. Palveluita tulee kehittää monipuolisesti ja painottaa matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä ja edullisia palveluja. Puistoruokailulla voi olla suuri vaikutus lasten hyvinvointiin ja ravinnon lisäksi puistoruokailulla on sosiaalisia ulottuvuuksia, joiden hyödyt voivat olla merkittävät.

Keväällä 2020 lapsille tarjottiin kouluruokaa, kun lapset olivat etäopetuksessa. Kouluruuan menekki ylitti odotukset, joten tarvetta myös puistoruokailulle varmasti olisi. Pienellä investoinnilla voimme saada suuria hyötyjä. Vihreät Sosialidemokraatit

Puistoruokailu käynnistettiin Sipoossa kesällä 2021

Sivistysosaston varhaiskasvatuspalvelut käynnisti puistoruokailun järjestäminen kesällä 2021. Maksuton puistoruokailu järjestettiin koulujen kesälomien aikana 7.6 -6.8.2021 Söderkullassa Taasjärven kylätuvalla ja Nikkilässä Rataluvalla. Maksuton lounas oli tarjolla ulkotiloissa kaikille alle 17-vuotiaille sipoolaisille lapsille ja nuorille arkipäivisin kello 11.30–12. Ikärajaa nostettiin koskemaan alle 17-vuotiaita, jotta kaikki perusopetuksen viimeisellä luokalla olevat nuoret kuuluisivat myös toiminnan piiriin. Alle kouluikäiset lapset ruokailivat huoltajan tai muun vastuuhenkilön kanssa.

Ruoka tilattiin kunnan ruokapalveluista ja ruokalista laadittiin siten, että päivän ruokalaji palveli mahdollisimman laajasti erilaisia tarpeita huomioiden erikoisruokavaliot esim. kasvisruoka, gluteeniton ja maidoton ruokavaliot. Ruokana oli keitto- tai laatikkolounas sekä juomana vesi. Ruokailijoiden tuli ottaa mukaan omat ruokailuvälineet.

Varhaiskasvatuspalveluiden ja koulutuspalveluiden henkilökuntaa oli paikalla päivittäin klo 10–13, jolloin käytettävissä oli myös erilaisia leikkivälineitä ja pienimuotoista järjestettyä toimintaa.

Kustannukset vuonna 2021

Valtuustoaloitteen yhteydessä puistoruokailun kustannukseksi arvioitiin n. 15 000e. Kustannusarvio perustui muissa kunnissa järjestettyyn vastaavaan palveluun. Sipoossa puistoruokailukesän 2021 kustannukset alittuivat jonkin verran arviosta, ja ne koostuivat seuraavista menoeristä:

- **Henkilöstömenot:** Varhaiskasvatuspalvelut, Avoimen varhaiskasvatuksen työntekijät, lomien räättälöinti, ei ylimääräisiä kustannuksia. Koulutuspalvelut, Koulunkäynnin ohjaajat 2 x 4 vko 15 h/vko, 5 vkoa Söderkulla, yhteensä 4200e. Työllisyysyksikkö, ei ylimääräisiä kustannuksia
- **Ruokakustannukset:** 2e/ateria, 2011 annosta, 4022 e
- **Ruuan kuljetuskustannukset:** ei kustannuksia (ruuan kuljetus sisältyi työllisyysyksikön työntekijän toimenkuvaan)
- **Tilat:** käytössä olevat tilat, ei erillisiä kustannuksia
- **Materiaalit:** uusia ulkoleikkivälineitä, virikemateriaalia, muovinen ulkokatos, yhteensä 700e
- **Puhelimet, tietokoneet:** käytettiin työpisteiden välineitä, ei erillisiä kustannuksia
- **Ensiapuvälineet, maskit yms:** työpisteiden normaalit tarvikkeet, ei lisäkustannuksia

Kustannukset vuoden 2021 kesän puistoruokailun järjestämisestä olivat yhteensä 8900 euroa ja alittivat siten arvioidun kuluerän noin 6000 eurolla.

Puistoruokailupalaute kesältä 2021

Asiakaspalautetta kysyttiin elo-syyskuussa sähköisellä kyselyllä, johon kaikki halukkaat saivat vastata. Kyselyyn tuli 103 vastusta, joissa oltiin tyytyväisiä palveluun, kunnan tiedottamiseen ja järjestelyihin. Puistoruokailu koettiin yhteisöllisyyttä lisääväksi ja sen koettiin tuovan rakennetta ja säännöllisyyttä lasten päivään sekä helpottavan lapsiperhearkea. Puistoruokailun palaute ja kustannukset esiteltiin sivistysvaliokunnassa 27.10.2021, (94\$).

Puistoruokailua jatkettiin kesällä 2022

Puistoruokailua jatkettiin kesällä 2022, ja toimintaan tehtiin muutamia muutoksia asiakkailta saadun palautteen perusteella. Ikärajaa nostettiin koskemaan kaikkia alle 18-vuotiaita. Lisäksi puistoruokailuun ohjattiin kuntaan palkattuja nuoria kesätyöntekijöitä järjestämään pienimuotoista toimintaa siitä kiinnostuneille lapsille

Ruuan hinta oli noussut kesän aikana valtakunnallisesti ja puistolounaan hinta oli 2,3 euroa /ateria. Puistoruokailussa oli myös enemmän kävijöitä kuin edellisenä kesänä. Aterioita syötiin yhteensä 3565 kpl x 2,3 e eli ruuan hinnaksi tuli yhteensä 8200e. Henkilöstökustannuksia tuli puistoruokailuun liittyen 40 % kokoaikaisesta lastenhoitajasta 4vko, 1160e sekä koulunkäynnin ohjaajista 2 x 4 vko 15 h/vko ja 5 vkoa 4200e. Eli yhteensä kuluja oli n.13 560 euroa.

Puistoruokailu ei ole lakisääteistä

Puistoruokailun järjestäminen ei ole kunnalle lakisääteinen velvollisuus, vaan kunnat voivat itse päättää sen järjestämisestä, laajuudesta ja sisällöstä. Sipoon kunnassa puistoruokailulla on haluttu nostaa kunnan

palvelutasoa lapsiperheille, tukea lasten ja nuorten hyvinvointia sekä mahdollistaa sosiaalisia kohtaamisia arjessa. Puistoruokailu on ollut Sipoossa suosittua ja siitä on saatu paljon positiivista palautetta.

Puistoruokailun vaikutusten arviointia

Vaikutusten arvioiti	Lapsivaikutus	Vaikutus perheille	Vaikutus organisaatiolle	Kustannusvaikutus
1.Kunnassa järjestetään puistoruokailua kesäkuukausina	Kotona olevilla lapsilla/nuorilla on mahdollisuus tavata muita lapsia/nuoria säännöllisesti arjessa. Terveellinen, maksuton lounas arkipäivisin	Lapsiperheillä on kesällä säännöllinen, matalan kynnyksen kohtaamis- ja verkostoitumispaikka samassa elämäntilanteessa olevien kanssa.	Puistoruokailun valmistelu ja organisointi. Tyytyväisiä asiakkaita.	Kustannus nykykustannuksilla noin 13 500e
2.Kunnassa ei järjestetä puistoruokailua kesäkuukausina	Kotona olevilla lapsilla ei ole järjestettyä mahdollisuutta tavata muita lapsia/nuoria säännöllisesti. Ei valmista aterialla arkipäivisin.	Lapsiperheillä ei ole kesällä säännöllistä kohtaamispaikkaa samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Omaehtoinen verkostoituminen.	Kunnalla ei järjestämis- ja organisoititehtävää. Puistoruokailua kaivataan.	Kunnalle ei kustannuksia

Valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpiteet on toteutettu Sipoossa huomioiden asiakkailta saatu palaute ja kehitysehdotukset. Puistoruokailua järjestetään valtuustoaloitteen mukaisesti kesästä 2021 alkaen ja siitä eteenpäin.